

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 51 0 I 118623 17 Spp
Sarajevo, 12.12.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Opštinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja od 24.10.2017. godine, na osnovu odredbi člana 61. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 12.12.2017. godine donio je

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Opštinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj 51 0 I 118623 16 Kom koji glasi:

- 1. „Da li rješenje(a) Općine Busovača, Službe za urbanizam, stambene odnose i poslove CZ broj: 05-23-58306 od 23.01.2006. godine u ovom konkretnom slučaju (i druga istovjetna rješenja iste općine) podobno za izvršenje kao izvršna isprava s obzirom da u istom nije naznačen tačan iznos novčane naknade niti period zaduženja“.**

O b r a z l o ž e n j e

Dopisom od 13.10.2017. godine, koji je zaprimljen kod ovog suda dana 24.10.2017. godine, Opštinski sud u Travniku dostavio je ovom sudu Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61. a) Zakona o parničnom postupku.

U obrazloženju zahtjeva Opštinski sud u Travniku je naveo da je pred tim sudom u toku izvršni postupak tražioca izvršenja Opštine Busovača, zastupane po Opštinskom javnom pravobranilaštvu, protiv izvršenika Saida Tuće iz Busovače radi izvršenja na novčanim potraživanjima izvršenika, v.s. 375,00 KM, te da se pred tim sudom nalazi u radu ukupno 329 neriješenih predmeta sa identičnom činjeničnom i pravnom osnovom. Prijedlog za izvršenje je podnesen na osnovu izvršne isprave – rješenja Opštine Busovača, Službe za urbanizam, stambene odnosne i poslove CZ o utvrđivanju obaveze plaćanja komunalne naknade broj 05-23-583/06 od 23.01.2006. godine. Tim rješenjem je samo utvrđena obaveza plaćanja komunalne naknade u ukupnom mjesečnom iznosu od 5,00 KM. Dana 02.02.2017. godine taj sud je donio zaključak kojim je naložio tražitelju izvršenja da u roku od 8 dana od dana prijema tog zaključka uredi prijedlog za izvršenje na način da isti uskladi sa izvršnom ispravom, uz upozorenje tražitelju izvršenja da ukoliko u ostavljenom roku ne postupi po navedenom zaključku da će prijedlog za izvršenje biti odbačen, ili biti smatran povučenim u skladu sa odredbom člana 336. stav 3. ZPP-a u vezi sa članom 21. ZIP-a. Dana 14.02.2017. godine u spis

je zaprimljen podnesak tražitelja izvršenja u kojem obavještava sud da postupajući po zaključku dostavlja uređen prijedlog za izvršenje (radi se o prijedlogu za izvršenje identičnom onom prijedlogu za izvršenje koji je vraćen tražitelju izvršenja na ispravku i dopunu). Tražitelj izvršenja smatra da analitička kartica koja je priložena uz izvršnu ispravu je sastavni dio izvršne isprave i služi radi određivanja visine duga i zastarnih rokova i ista je vezana za rješenje Opštinskog organa, obavezu izvršenja i vodi se u knjigovodstvu Opštine Busovača posebno za svakog izvršenika, te da je ista javna isprava. Tražitelj izvršenja smatra da kako je u izvršnoj ispravi određen izvršenik, predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze koja glasi na novčano potraživanje koje se plaća u mjesečnim anuitetima, da je ista obaveza određena odnosno određiva i da je podobna za izvršenje. Prvostepeni sud u skladu sa odredbom člana 61. b) stav 1. ZPP je priložio i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja u kojem je istakao sljedeće:

U prijedlogu za izvršenje tražitelj izvršenja je naveo period za koji traži naplatu i visinu potraživanja, ali tih podataka nema u izvršnoj ispravi. Ne može tražitelj izvršenja u svom prijedlogu odrediti period obaveze i obim obaveze, ako je to propustio odrediti kada je donosio izvršnu ispravu. Stoga prvostepeni sud zaključuje da je izvršenje nepodobno shodno odredbi člana 27. ZIP-a jer je u izvršnoj ispravi tražilac izvršenja propustio navesti iznos potraživanja. Tražitelj izvršenja može zahtijevati izvršenje glavnog duga samo ako je iznos i period zaduženja glavnog duga utvrdio izvršnom ispravom. Ako nije utvrđeno izvršnom ispravom da je to iznos od 375,00 KM i za koji period onda je nemoguće provesti izvršenje i to je ta nepodobna izvršna isprava. Sud u pomenutom rješenju, koje je priloženo uz prijedlog za izvršenje, nigdje ne vidi iznos od 375,00 KM niti period zaduženja, već samo početak zaduženja. Prvostepeni sud se poziva i na načelo strogo formalnog legaliteta u izvršnom postupku te dalje ističe da svako tumačenje izvršne isprave nosi sa sobom opasnost od pogrešnog razumijevanja, a u izvršnom postupku nije dozvoljeno odstupanje od dispozitiva izvršne isprave (preuzeto iz komentara ZIP-a u F BiH i RS, Sarajevo 2005. godine). Izvršni sud nema tzv. kognicijnska ovlaštenja i ne može preuzimati ovlaštenja parničnog suda ili upravnog organa da odlučuje o postojanju ili visini određenog prava, o kome nije odlučeno izvršnom ispravom, pa se tako ne može upuštati ni u donošenje rješenja o izvršenju niti obavezivati izvršenika na plaćanje iznosa koji nije utvrđen u izvršnoj ispravi. Pored toga, izvršna isprava deklaratornog karaktera nije podobna za sudsko izvršenje i ne može se naknadno konkretizovati od jedne stranke. Prvostepeni sud smatra da bi bilo neustavno i protivzakonito da po vlastitom nahođenju određuje iznos izvršenja (jer iznos nije naznačen u izvršnoj ispravi na osnovu koje se traži izvršenje) i takav iznos oduzeti od izvršenika i predati tražitelju izvršenja. Iznos možda jeste odrediv, ali sud ne smije nagađati taj iznos i ne može ga tako dosuđivati. Analitičke kartice, koje su priložene uz prijedlog za izvršenje, mogu pratiti samo vjerodostojnu ispravu, a nikako izvršnu ispravu. Pored toga, u konkretnom slučaju u priloženoj analitičkoj kartici određen je konačan iznos od 570,00 KM a tražitelj izvršenja potražuje iznos od 375,00 KM. S obzirom na sve rečeno, prvostepeni sud smatra da su predmetne izvršne isprave nepodobne za izvršenje i da takva izvršenja treba proglasiti nedopuštenim shodno članu 21. stav 1. i članu 27. Zakona o izvršnom postupku F BiH, a u vezi sa članom 336. ZPP-a.

U skladu sa odredbom člana 61. a) stav 1. ZPP-a ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broj predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja. Članom 61. b) stav 1. ZPP-a je propisano da zahtjev iz člana 61. a) stav 1. tog Zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća za rješavanje

spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Odredbom člana 61. c) stav 1. ZPP-a je propisano da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti kao nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, a odredbom člana 61. c) stav 2. ZPP-a je određeno da je zahtjev nedozvoljen ako je u takvom zahtjevu Vrhovni sud Federacije BiH već donio odluku.

Predmetni zahtjev ispunjava sve formalne uslove iz člana 61. a) i 61. b) ZPP-a da bi se o istom moglo meritorno odlučivati. Međutim, isti zahtjev treba odbaciti jer je na sporno pravno pitanje, kako je postavljeno u ovom predmetu, Vrhovni sud F BiH već odgovorio. Naime, na Proširenoj opštoj sjednici održanoj dana 30.07.2013. godine zauzet je Načelni stav koji u relevantnom dijelu glasi „izvršni sud nema tzv. kognicijska ovlaštenja i ne može preuzimati ovlaštenja parničnog suda ili upravnog organa da odlučuje o visini određenog prava, o kome nije odlučeno izvršnom ispravom“. Ovaj Načelni stav objavljen je i u Biltenu sudske prakse Vrhovnog suda Federacije BiH broj 1-2-januar - decembar 2013. godine, sentenca broj 19, stav 4. Na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovni sud F BiH nije smatrao za potrebnim da preispituje i eventualno mijenja taj stav, jer od dana zauzimanja tog Načelnog stava do održavanja sjednice Građanskog odjeljenja u ovoj pravnoj stvari nije došlo do promijenjenih okolnosti koje bi zahtijevale preispitivanje i eventualnu izmjenu zauzetog Načelnog stava.

Stoga je na osnovu odredbe člana 61. c) ZPP odlučeno kao u izreci.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo – Jevtić, s.r.